

**Уманський національний університет садівництва
Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАНУ
Українське товариство генетиків і селекціонерів ім. М. І. Вавилова**

VII Всеукраїнська науково-практична конференція

**«ГЕНЕТИКА І СЕЛЕКЦІЯ
В СУЧАСНОМУ АГРОКОМПЛЕКСІ»**

4 листопада 2022 року

Умань – 2022

1000 зерен за стандартної вологості 14 % коливалася від 31,8 (Тернопільський ОДЦЕСР) до 56,4 г (Харківський ОДЦЕСР) за усередненої оцінки попередніх сортів 43,1 г. Вміст білка на двох точках (Сумський, Тернопільський ОДЦЕСР) із чотирьох перевищував середній показник (10,8 %) і становив відповідно 12,1 та 11,5 %.

Сорт жита посівного озимого (*Secale cereale L.*), 'Вальс' за комплексною оцінкою господарсько-цінних ознак внесено у 2020 р у Реєстр сортів рослин України. Сорт доцільно вирощувати у зоні Лісостепу. За результатами сортовипробування Верхняцької дослідно-селекційної станції у 2022 р. сорт 'Вальс' характеризувався урожайністю 7,6–8,8 т/га. Оригінаторами сорту є Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України, автори – Мазур З. О., Роїк М. В., Вакуленко М. О., Корнєєва М. О., Романюк О. О.) – авторське свідоцтво № 200190.

РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧИЙ РЕЖИМ ЗРОШЕННЯ САДІВ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

Т. В. МАЛЮК, Л. В. КОЗЛОВА

Мелітопольська дослідна станція садівництва імені М. Ф. Сидоренка ІС НААН, м. Мелітополь, Україна

Серед визначальних умов ефективного ведення інтенсивного садівництва у посушливих умовах півдня України є раціональне використання водних і ґрунтових ресурсів. Інноваційним способом мікрозрошення, що задовольняє вимоги заощадження поливної води, можливості проведення фертигації і оперативного керування умовами живлення і вологозабезпечення рослин у відповідності до фізіологічних потреб культур, високого рівня автоматизації, є краплинне зрошення. Проте, вказані його переваги виявляються тільки при розробці і подальшому дотриманні всіх вимог технологічних процесів вирощування плодкових культур та здійсненні контролю за агроеліоративним станом ґрунту.

У зв'язку з вищенаведеним метою науково-дослідної роботи, що проводиться на базі тривалих стаціонарних дослідів у зрошуваних плодкових насадженнях є розробка та обґрунтування елементів технології краплинного зрошення інтенсивних насаджень на основі визначення оптимальних параметрів водного режиму та агроеліоративного стану ґрунту за різних режимів зрошення для оптимізації продукційних процесів рослин за економії ресурсів. Для реалізації цієї мети упродовж 2005–2021 рр. визначали оптимальні параметри режимів зрошення яблуні, черешні, груші, персика, у тому числі з використанням розрахункового методу, відповідно до фізіологічних потреб плодкових дерев.

Найпоширеніший спосіб визначення поливного режиму плодових насаджень базується на моніторингу водного режиму ґрунтів із застосуванням термогравіметричного методу (ДСТУ ISO 11465–2001). Цей метод дає об'єктивну оцінку режиму вологості ґрунту і слугує надійним способом контролю за дотриманням запланованого рівня вологості ґрунтів, але є енергота трудовозатратним і не відповідає вимогам оперативності.

У Мелітопольській дослідній станції садівництва імені М.Ф. Сидоренка ІС НААН для управління поливним режимом ґрунтів в плодових насадженнях проводилося визначення режиму зрошення термогравіметричним методом з рівнем передполивної вологості ґрунту в шарі 0,4 м в насадженнях яблуні на рівні 80 % НВ, для черешні, груші та персика – 70 % НВ в шарі 0,6 м, а також розрахунковим методом при компенсації від 50 % до 120 % від потенційної евапотранспірації або з використанням коефіцієнтів 0,5–1,2 відповідно.

У результаті цих досліджень розроблено методику визначення строків та норм поливів із застосуванням розрахункового методу на основі моніторингу агрокліматичних показників (середньодобової температури та відносної вологості повітря, кількості опадів) та розрахунком потенційної евапотранспірації (ET_0).

Алгоритм визначення поливного режиму саду наступний. Так, перший полив починається при зниженні рівня передполивної вологості у кореневмісному шарі ґрунту до 70–80 % НВ за термостатно-ваговим методом або з використанням приладів по визначенню вмісту вологи в ґрунті. Призначення строків чергових поливів відбувається в залежності від величини евапотранспірації, обчисленої розрахунковим методом з використанням агрометеорологічних показників.

Для більш точного визначення потенційної евапотранспірації дерев різних плодових культур вищенаведений спосіб потребує коригування коефіцієнтами, які враховують біологічні особливості дерев. Установлено, що в умовах чорнозему південного важкосуглинкового підтримання вологості кореневмісного шару ґрунту на рівні 70–80 % НВ досягається при компенсація евапотранспірації в насадженнях яблуні при 90 % ET_0 , груші – 80 % ET_0 та персика – 100 % ET_0 .

В насадженнях черешні на чорноземах південних легкосуглинкових ґрунтах, компенсація евапотранспірації при 75 % ET_0 обумовлює підтримання вологості ґрунту в кореневмісному шарі 0,6 м не нижче 70 % НВ. При цьому відхилення поливних норм між варіантами при РПВГ 80 % НВ (0,4 м) в насадженнях яблуні та за РПВГ 70 % НВ (0,6 м) в насадженнях груші, персика та черешні не перевищують у середньому 5 %. Між фактичною витратою вологи кореневмісного шару ґрунту в плодових насадженнях за РПВГ 70 % НВ та 80 % НВ відповідно, встановлена тісна кореляційна залежність з показниками розрахункової випаровуваності при $r^2 = 0,92–0,94$.

Доведено, що розроблена технологія мікрозрошення забезпечує зростання оперативності призначення поливу на 2–3 дні, зниження витрат трудових ресурсів до 80 % порівняно із традиційним методом призначення

поливу, зниження експлуатаційних витрат до 50 %, зменшення витрат поливної води – до 20 % за оптимізації фізіолого-біохімічних процесів дерев, зростання урожайності на 18–28 %.

Водночас, визначено, що за призначення поливного режиму при 110 % ET_0 не відмічається подальшого суттєвого зростання урожайності за зростання біометричних показників на 20–30 % залежно від культури. Це може бути свідченням надмірної активізації ростових процесів, що є небажаним за інтенсивних технологій вирощування садів. Крім того, такий надлишковий режим зумовлював зменшення ефективності зрошення на 17–28 % залежно від культури.

Отже, застосуванням методичних підходів, орієнтованих на вибір оптимального поливного режиму плодкових насаджень за краплинного зрошення, свідчать про перспективність розрахункових методів призначення поливів з точки зору як автоматизації та оперативного управління водним режимом ґрунту, так і позитивного впливу на дерева при зменшенні витрат трудових та матеріальних ресурсів.

ГУАР – ЗЕРНОБОБОВА КУЛЬТУРА, ДЖЕРЕЛО ГУАРОВОЇ КАМЕДІ

Т. Ю. МАРЧЕНКО, В. О. БОРОВИК

Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН, м. Одеса, Україна

Гуар (*Cyamopsis tetragonoloba*) – однорічна тропічна рослина сімейства *Fabaceae* L. Рослина увійшла в культуру, ймовірно, на Індо-Пакистанському півострові, достовірна інформація про початок вирощування відсутня. Стародавня назва гуара перекладається з санскриту як «їжа для корови»; це дозволяє припустити, що спочатку рослина використовувалася як кормова. В даний час на батьківщині, в Індії, гуар вирощується для кормового та овочевого застосування (молоді зелені боби вживають у їжу в тушкованому та консервованому вигляді), проте основне призначення рослини – технічне. З ендосперму насіння гуара отримують гуарову камедь, полісахарид складної будови, що широко застосовується в розвинених країнах як загусник у таких різних галузях промисловості, як текстильна, харчова, паперова, нафтова та інших. Попит на гуарову камедь на світових ринках зріс останнім десятиліттям тому у зв'язку з розвитком видобутку сланцевої нафти, де камедь гуара використовується в технології гідророзриву пласта.

Гуарова камідь (guar gum) має дуже високу водовбирною здатністю і швидко збільшує в'язкість навіть в холодній воді. Це властивість дозволяють їй розбухати в 10–20 разів! У поєднанні з рідиною гуарова камедь загусає, утворюючи гелеобразную текстуру, яка зазвичай добре підтримується при помірних змінах температури або тиску. Ще одна унікальна властивість

ЗМІСТ

<i>І. В. Бабій, Н. М. Бовкун</i>	НАСІННИЦТВО В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ.....	3
<i>М. С. Бальвінська</i>	АНАЛІЗ ГЕНЕТИЧНОЇ ВАРІАБЕЛЬНОСТІ МС-ЛОКУСІВ ХРОМОСОМИ 5Н У СОТІВ ЯЧМЕНЮ РІЗНОГО ПОХОДЖЕННЯ	5
<i>О. В. Бараболя</i>	ГОРОХ – ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ.....	6
<i>Є. Д. Батуєва, А. О. Городнічева, О. О. Авксентьєва</i>	МОРФОГЕНЕТИЧНА ТА ПРОТЕКТОРНА ДІЯ ЧЕРВОНОГО СВІТЛА НА ПРОРОСТКИ ГОРОХУ ПОСІВНОГО ЗА ДІЇ БІОТИЧНОГО СТРЕСУ	9
<i>М. М. Бащенко</i>	ЗАХИСТ ДЕКОРАТИВНИХ ТОЯНД ВІД <i>MACROSIPHUM ROSAE</i>	12
<i>Ю. В. Білокур, Л. О. Рябовол</i>	РІВЕНЬ ЕРЕКТОЇДНОСТІ РОСЛИН КУКУРУДЗИ ЗА ПОКАЗНИКОМ КУТА ВІДХИЛЕННЯ ЛИСТКІВ	13
<i>Л. І. Броннікова, І. О. Зайцева</i>	КЛІТИННА СЕЛЕКЦІЯ З ІОНАМИ БАРІЮ ДЛЯ ОТРИМАННЯ СТІЙКИХ ВАРІАНТІВ ТЮТЮНУ ДО ЗАСОЛЕННЯ	15
<i>Л. А. Бурденюк-Тарасевич, М. В. Лозінський, М. О. Самойлик, Г. Л. Устинова</i>	ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОЇ КУЩИСТОСТІ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОХОДЖЕННЯ ГЕНОТИПУ	16
<i>В. І. Василенко, Н. В. Мойсейченко, О. О. Ігнатенко</i>	ОЦІНКА СТІЙКОСТІ ПЕРСПЕКТИВНИХ СОРТІВ АБИКОСА ДО <i>MONILIA CSNEREA BONORD</i> ЗА 2021-2022 РОКИ НА ТЕРИТОРІЇ ЗАХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	18
<i>К. В. Ведмедєва, Т. В. Махова, О. В. Якубенко</i>	ОЦІНКА ЗРАЗКІВ КОЛЕКЦІЇ РИЦИНИ ЗА МОРФОЛОГІЧНИМИ ОЗНАКАМИ ТА ЇХ СТАБІЛЬНІСТЬ.....	19
<i>Р. А. Вожегова, В. О. Боровик, Ю. О. Степанов</i>	РОЛЬ ГЕНОФОНДУ БАВОВНИКУ В СЕЛЕКЦІЇ ЗА УМОВ ЗМІНИ КЛІМАТУ.....	20

<i>Р. А. Вожегова, А. М. Влащук, О. С. Дробіт, О. А. Влащук</i>	УДОСКОНАЛЕННЯ АГРОТЕХНІЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ВИРОЩУВАННЯ РІЗНИХ СОРТІВ БУРКУНУ ОДНОРІЧНОГО	22
<i>Н. Е. Волкова, О. О. Захарова</i>	ВПЛИВ ГЕНЕТИЧНО МОДИФІКОВАНИХ КУЛЬТУР НА ЕКОНОМІКУ ТА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ	24
<i>Д. В. Глушач, О. О. Авксентьєва</i>	ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СТРУКТУРИ ВРОЖАЮ У ІЗОГЕННИХ ЗА <i>E</i> -ГЕНАМИ ЛІНІЙ СОЇ ЗА БАКТЕРИЗАЦІЇ <i>BRADYRHIZOBIUM JAPONICUM</i> ТА ДІЇ ФОТОПЕРІОДУ	26
<i>М. Б. Грабовський, С. С. Німенко, Л. А. Козак, Л. М. Качан</i>	ФОРМУВАННЯ ЛИСТКОВОЇ ПОВЕРХНІ РОСЛИН СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАХОДІВ КОНТРОЛЮВАННЯ ЧИСЕЛЬНОСТІ БУРЯНІВ ЗА ОРГАНІЧНОГО ВИРОЩУВАННЯ	29
<i>Ж. З. Гуральчук</i>	ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА СЕГЕТАЛЬНУ РОСЛИННІСТЬ	32
<i>І. Л. Дениско</i>	ВОДНИЙ РЕЖИМ ТРОЯНД ГРУПИ ПАТІО	35
<i>І. П. Діордієва, А. В. Майстренко</i>	ЗБАГАЧЕННЯ ГЕНОФОНДУ ТРИТИКАЛЕ ОЗИМОГО ЗА ВІДДАЛЕНОЇ ГІБРИДИЗАЦІЇ	38
<i>І. П. Діордієва, О. П. Сержук, М. М. Бабій</i>	СЕЛЕКЦІЙНА ЦІННІСТЬ ВИХІДНОГО МАТЕРІАЛУ, СТВОРЕНОГО ЗА ГІБРИДИЗАЦІЇ <i>TRITICUM AESTIVUM</i> L. × <i>TRITICUM SPELTA</i> L.....	39
<i>О. С. Дробіт, В. М. Дробіт М. А. Кляуз</i>	ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРОСА	41
<i>О. І. Жук</i>	ПРОДУКТИВНІСТЬ РОСЛИН ТА ПОСІВУ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА УМОВ ПОСУХИ.....	43
<i>Т. В. Івченко, О. С. Лялюк, Т. М. Мірошніченко, Н. О. Баитан</i>	КОРЕЛЯЦІЙНІ ЗВ'ЯЗКИ МІЖ МОРФОБОТАНІЧНИМИ ОЗНАКАМИ ГІБРИДІВ СПАРЖІ ЛІКАРСЬКОЇ ТА ЇХ УРОЖАЙНІСТЮ	46
<i>О. В. Кващук</i>	СТРАТЕГІЯ СТВОРЕННЯ ІНСТИТУТІВ ДЛЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ «ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ» В АГРАРНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ	48

<i>В. В. Кириленко, О. В. Гуменюк, Н. С. Дубовик, Г. М. Лісова</i>	СЕЛЕКЦІЙНО-ГЕНЕТИЧНИЙ ПРОЯВ ЕЛЕМЕН- ТІВ ПРОДУКТИВНОСТІ У F ₁ ЗА ВИКОРИСТАННЯ СОРТІВ <i>TRITICUM AESTIVUM</i> L. НОСІЇВ ПШЕНИЧНО-ЖИТНІХ ТРАНСЛОКАЦІЙ	51
<i>І. В. Кімейчук</i>	ВІДБІР ПЕРСПЕКТИВНИХ КЛІМАТИПІВ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ В УМОВАХ КИЇВСЬКОГО ПОЛІССЯ УКРАЇНИ	53
<i>Ю. П. Кіщак, О. А. Кіщак, Р. І. Гриник</i>	ОЦІНКА КЛОНОВИХ ПІДЩЕП ВИШНІ В МАТОЧНО-ЖИВЦЕВОМУ НАСАДЖЕННІ	55
<i>О. А. Кіщак, Ю. П. Кіщак, І. М. Савченко</i>	ТРУДОМІСТКІСТЬ ОБРІЗУВАННЯ ДЕРЕВ ЧЕРЕШНІ ЗА РІЗНИХ СПОСОБІВ ФОРМУВАННЯ КРОНИ	57
<i>О. А. Кіщак, Ю. П. Кіщак, А. В. Слободянюк</i>	ВИВЧЕННЯ КРУПНОПЛІДНИХ СОРТІВ ЧЕРЕШНІ В ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	59
<i>Ю. Е. Клечковський, В. П. Ключко</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ БІОПРЕПАРАТУ СЕРЕНАДА АСО SC, КС ПРОТИ МОНІЛІОЗІВ НА ЧЕРЕШНІ	61
<i>С. В. Клименко</i>	СЕЛЕКЦІЯ НОВИХ І НІШЕВИХ ПЛОДОВИХ РОСЛИН СВІТОВОЇ ФЛОРИ У НАЦІОНАЛЬНОМУ БОТАНІЧНОМУ САДУ ІМЕНІ М. М. ГРИШКА НАН УКРАЇНИ	64
<i>З. І. Ковтунюк</i>	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ УРОЖАЮ ГІБРИ- ДІВ КАПУСТИ БІЛОГОЛОВОЇ РАННЬОСТИГЛОЇ ..	67
<i>А. В. Конопелько</i>	ЗИМОСТІЙКІСТЬ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ РЕПРОДУКТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯБЛУНІ (<i>MALUS MILL.</i>)	69
<i>М. О. Корнеєва, Л. С. Андрєєва, П. І. Вакулєнко, Л. А. Кротюк, Л. Ю. Паламарчук</i>	ПРОДУКТИВНІСТЬ ЧС ФОРМ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ РІЗНОЇ ГЕНЕТИЧНОЇ СТРУКТУРИ І РІЗНОГО ПОХОДЖЕННЯ ЗАЛЕЖНО ВІД ГЕНОТИПУ ЗАКРІПЛЮВАЧІВ СТЕРИЛЬНОСТІ	72
<i>Н. П. Косенко</i>	ЯКІСТЬ САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ БУРЯКУ СТОЛОВОГО ЗАЛЕЖНО ВІД СПОСОБУ ЗБЕРІГАННЯ ТА РОЗМІРУ МАТОЧНИКІВ	74

<i>Н. П. Косенко</i>	КУМАЧ І ЮВІЛЕЙНИЙ – ВІТЧИЗНЯНІ СОРТИ ТОМАТА ПРОМИСЛОВОГО ТИПУ	75
<i>В. Кравченко, С. Крикун</i>	ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ УРОЖАЮ РОСЛИН ЗЕРНОБОБОВИХ КУЛЬТУР ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТУ, СПОСОБУ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ І СИСТЕМ ЖИВЛЕННЯ.....	78
<i>Т. І. Красуля</i>	ОЦІНКА ГІБРИДІВ ЯБЛУНІ ЗА СТІЙКІСТЮ ДО ХВОРОБ У СЕЛЕКЦІЙНОМУ РОЗСАДНИКУ	80
<i>В. А. Кривошапка, О. Т. Лагутенко, О. В. Ковташ</i>	ПОСУХОСТІЙКІСТЬ ЯГІДНИХ КУЩОВИХ РОСЛИН В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	81
<i>В.Г. Крижанівський</i>	ВРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЗЕРНА СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОПЕРЕДНИКА	83
<i>N. Cristea, G. Lupascu, S. Gavzer, F. Macaev, L. Lupascu, E. Stingaci, M. Zveaghintseva</i>	THE USE OF VINYL TRIAZOLE DERIVATIVES IN THE PROTECTION OF COMMON WHEAT FROM ROOT ROT	86
<i>D. Curshunji</i>	RESPONSE OF CHICKPEA COLLECTION'S GENOTYPES TO ABIOTIC STRESS	88
<i>І. І. Кучерявий, О. І. Созінова, І. О. Созінов, О. В. Гусенкова, В. М. Тищенко, Н. О. Козуб</i>	ПОЛІМОРФІЗМ ПОЛТАВСЬКИХ СОРТІВ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ЗА ГЕНОМ СТІЙКОСТІ <i>TSN1</i> ДО ПІРЕНОФОРОЗУ	90
<i>Ю. Лихолат, О. Дідур, Н. Хромих, О. Маренков, Т. Лихола М. Квітко, О. Лихолат</i>	ПРОМИСЛОВА ХАРАКТЕРИСТИКА РОДУ <i>CHAENOMELES</i> (СН.) ТА РОДУ <i>BERBERIS</i> (В.) В УМОВАХ ПОСУШЛИВОГО КЛІМАТУ СТЕПОВОГО ПРИДНІПРОВ'Я	91
<i>G. Lupascu, N. Cristea, S. Gavzer</i>	FACTORIAL ANALYSIS OF THE INFLUENCE OF THE <i>YEAR CONDITIONS X GENOTYPE</i> INTERACTIONS ON THE PRODUCTIVITY COMPONENTS OF THE COMMON WHEAT.....	93

<i>В. В. Любич</i>	ФОТОСИНТЕТИЧНІ ПАРАМЕТРИ ПОСІВІВ ПШЕНИЦІ ТВЕРДОЇ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТУ.....	94
<i>І. О. Любченко, В. В. Письменний</i>	ФЕНОЛОГІЧНА ОЦІНКА СОМАКЛОНАЛЬНИХ ЛІНІЙ РІПАКУ ЯРОГО В УМОВАХ ПРАВО-БЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	96
<i>А. І. Любченко, О. П. Сержук</i>	ІНДУКУВАННЯ МОРФОГЕНЕЗУ ТА ЦИТОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ РОСЛИН-РЕГЕНЕРАНТІВ РИЖІЮ ЯРОГО.....	97
<i>З. О. Мазур, М. О. Корнєєва</i>	ФЕНОТИПОВИЙ ПРОЯВ ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННИХ ОЗНАК НОВОГО ВИСОКО-АДАПТИВНОГО СОРТУ ЖИТА ОЗИМОГО ВАЛЬС (<i>SECALE CEREALE</i> L.)	98
<i>Т. В. Малюк, Л. В. Козлова</i>	РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧИЙ РЕЖИМ ЗРОШЕННЯ САДІВ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ.....	99
<i>Т. Ю. Марченко, В. О. Боровик</i>	ГУАР – ЗЕРНОБОБОВА КУЛЬТУРА, ДЖЕРЕЛО ГУАРОВОЇ КАМЕДИ.....	101
<i>О. В. Мацкевич, К. В. Гринчук</i>	МЕТОДИ СТВОРЕННЯ ТРАНЗІЄНТНИХ РОСЛИН ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ.....	103
<i>Т. З. Москалець, В. В. Москалець</i>	НОВИЙ ВІТЧИЗНЯНИЙ СОРТ ОБЛПІХИ КРУШИНОПОДІБНОЇ ‘МОРКВЯНА’.....	104
<i>В. В. Москалець, Т. З. Москалець, В. І. Москалець, Н. М. Буняк, О. І. Буняк</i>	ПОПОВНЕННЯ ГЕНОФОНДУ УКРАЇНИ ПЕРСПЕКТИВНИМИ ЛІНІЯМИ ПШЕНИЦІ М’ЯКОЇ ОЗИМОЇ.....	105
<i>О. В. Мостипан</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СПОСОБІВ ЗАСТОСУВАННЯ ГЕРБІЦИДІВ НА ПОСІВАХ СОЇ.....	107
<i>І. І. Моцний, Р. В. Соломонов, А. І. Кривенко, В. Д. Орехівський, Н. П. Коваленко</i>	СЕЛЕКЦІЙНІ АСПЕКТИ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ М’ЯКОЇ ОЗИМОЇ.....	110
<i>О. В. Палінчак, В. Ф. Заверталюк</i>	ОЦІНКА СТІЙКОСТІ ДО СТРЕСОВИХ ФАКТОРІВ НА РАННІХ ЕТАПАХ РОЗВИТКУ РОСЛИН ДІНИ ЗВИЧАЙНОЇ.....	112

Т. В. Панченко, М. В. Лозінський, Т. П. Лозінська	НАСІННЄВА ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ М'ЯКОЇ ЗА РІЗНИХ ПРИЙОМІВ АГРОТЕХНІКИ	114
О. В. Позняк, О. І. Касян, Л. В. Чабан, С. І. Кондратенко	ЖАЙВОРОНОК – НОВИЙ СОРТ БУГИЛИ КЕРВЕЛЮ УКРАЇНСЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ	116
О. В. Позняк, Л. В. Чабан, О. І. Касян, С. І. Кондратенко	СЕЛЕКЦІЯ ЗЕЛЕНИХ ОВОЧЕВИХ РОСЛИН НА ДОСЛІДНІЙ СТАНЦІЇ «МАЯК» ІОБ НААН – ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМ ДОСЛІДЖЕНЬ	118
О. В. Поліщук, В. П. Миколайко, А. І. Опалко	ВИКОРИСТАННЯ ДЕКОРАТИВНИХ ЯКОСТЕЙ БУРЯКУ СТОЛОВОГО <i>BETA VULGARIS</i> L. SUBSP. <i>VULGARIS</i> VAR. <i>CONDITIVA</i> ALEF.....	120
С. Poltoretskyi, N. Poltoretska, A. Berezovskyi, A. Yatsenko, V. Bilonozhko	POST-HARVEST PROCESSING, STORAGE AND DURABILITY OF MILLET SEEDS	124
Н. І. Птуха, О. В. Позняк, В. М. Несин, О. В. Сергієнко	ЗБАГАЧЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО СОРТИМЕНТУ ОГІРКА ГІБРИДАМИ, ПРИДАТНИМИ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ У ТРАДИЦІЙНОМУ НІЖИНСЬКОМУ ЗАСОЛЮВАЛЬНОМУ ПРОМИСЛІ.	128
І. І. Рожко, М. І. Кулик	ВИВЧЕННЯ СОРТОЗРАЗКІВ ПРОСА ПРУТОПОДІБНОГО (<i>PANICUM VIRGATUM</i> L.) ЯК ВИХІДНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ ЗА ПРОДУКТИВНІСТЮ	130
О. М. Ружницька	ЖИТТЄЗДАТНІСТЬ НАСІННЯ ПЛІВЧАСТИХ ВИДІВ ПШЕНИЦІ ЗА ВПЛИВУ ШТУЧНОГО СТАРІННЯ ТА ТРИВАЛОГО ЗБЕРІГАННЯ	131
Я. С. Рябовол, Л. О. Рябовол, С. В. Федоренко, А. О. Капустинський	ОЦІНКА РЕЗИСТЕНТНОСТІ ДО ХВОРОБ СТОЛОВОГО ЗРАЗКІВ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	134
В. Я. Сабадин	ХАРАКТЕР УСПАДКУВАННЯ СТІЙКОСТІ ПРОТИ ЗБУДНИКА БОРОШНИСТОЇ РОСИ ГЕНОТИПІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО.....	136

О. І. Савіна, Д. О. Дудкін, Д. Ю. Чекан	ЕКОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБМЕЖЕННЯ ШКОДО- ЧИННОСТІ ШКІДНИКІВ ФУНДУКА В УМОВАХ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	137
О. Ю. Салька, П. Ф. Желтвай, М. Ю. Глюдзик- Шемота	ШКОДОЧИННІСТЬ ШКІДНИКІВ У САДАХ НИЗИННОЇ ПІДЗОНИ ЗАКАРПАТТЯ	140
E. Sasco, N. Cristea	RESPONSE OF WHEAT PLANTS TO SIMULTANEOUS BIOTIC AND ABIOTIC STRESS	143
В. І. Січкара	ОСНОВНІ ЕТАПИ ВПРОВАДЖЕННЯ СОЇ В АГРАРНИЙ СЕКТОР УКРАЇНИ	145
О. І. Созінова, Н. О. Козуб, І. О. Созінов, Я. Б. Блюм	ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІМОРФІЗМУ ПУРОІНДОЛІ- НОВИХ ГЕНІВ <i>AEGILOPS BIUNCIALIS</i> VIS. ЗА ДОВЖИНОЮ АМПЛІКОНІВ	148
А. Ф. Стельмах, В. І. Січкара, В. І. Файт	ВІДМІННОСТІ РІВНІВ ФОТОЧУТЛИВОСТІ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ СОРТІВ СОЇ ЗА ГЕОГРАФІЧНОЮ ШИРОТОЮ ЇХНЬОГО ПОХОДЖЕННЯ.....	150
О. О. Стригун, О. М. Гаманова, П. Я. Чумак	ІСПАНСЬКИЙ СЛИМАК – НЕБЕЗПЕЧНИЙ ІНВАЗІЙНИЙ ШКІДНИК УРБОФІТОЦЕНОЗІВ УКРАЇНИ	152
Ю. М. Судденко, В. В. Кириленко О. В. Гуменюк, Т. І. Муха, Л. А. Мурашко, Г. М. Лісова, Н. С. Дубовик	ПРОЯВ ФЕНОТИПОВОГО ДОМІНУВАННЯ ЗА СТІЙКІСТЮ ПРОТИ ЛИСТКОВИХ ХВОРОБ ЗА АНАЛІЗОМ РОСЛИН F ₁ СТВОРЕНИХ ЗА УЧАСТІ СОРТІВ <i>TRITICUM AESTIVUM</i> L. З ПШЕНИЧНО- ЖИТНІМИ ТРАНСЛОКАЦІЯМИ	155
Ю. Ю. Телепенко, Я. Ю. Терещенко	ВМІСТ ЗЕЛЕНИХ ПІГМЕНТІВ У ЛИСТКАХ ОЖИНИ ЗВИЧАЙНОЇ (<i>RUBUS</i> L.).....	157
Л. Г. Титова, О. В. Палагіна	<i>THAUMATOTIBIA LEUCOTRETA</i> MEYRICK (НЕСПРАВЖНЯ ЯБЛУНЕВА МІЛЬ). АНАЛІЗ ФІТОСАНІТАРНОГО РИЗИКУ (АФР) В УКРАЇНІ....	158
Л. Г. Титова, О. В. Палагіна	ЗАГРОЗА ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ СХІДНОЇ ВИШНЕВОЇ МУХИ (<i>RHAGOLETIS CINGULATA</i> LOEW.).....	159

<i>А. В. Тищенко, О. Д. Тищенко, О. О. Пілярська</i>	ВИКОРИСТАННЯ ІНБРИДИНГУ ДЛЯ СТВО- РЕННЯ СЕЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ ЛЮЦЕРНИ. 161
<i>С. Г. Труш, О. О. Парфенюк, Л. О. Баланюк, В. М. Татарчук</i>	СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЛІНІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ БАГАТОРОСТКОВИХ ЗАПИЛЮ- ВАЧІВ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ У СЕЛЕКЦІЇ НА ГЕТЕРОЗИС..... 164
<i>О. І. Улянич, А. В. Ваховська</i>	ОЦІНКА ПОЖИВНОЇ ЯКОСТІ МІКРОЗЕЛЕНІ..... 167
<i>Л. П. Фесенко, О. В. Позняк, О. І. Касян</i>	КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІ СОРТИ БАГАТО- РІЧНИХ ВИДІВ ЦИБУЛЕВИХ РОСЛИН УКРАЇНСЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ..... 168
<i>Ю. Б. Ходаківська</i>	ПЕРСПЕКТИВНІ СОРТИ ГРУШІ (<i>PIRUS COMMUNIS L.</i>) ІНСТИТУТУ САДІВНИЦТВА НААН УКРАЇНИ..... 170
<i>Н. В. Чеботарьова, Т. К. Костюкевич</i>	АГРОМЕТЕОРОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРО- ЩУВАННЯ КАРТОПЛІ В УМОВАХ СТАНЦІЇ БІЛОПІЛЛЯ ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ..... 173
<i>С. В. Чернобай, В. К. Рябчун, В. С. Мельник, Т. Б. Капустіна, О. Є. Щеченко</i>	СТВОРЕННЯ НОВОГО СЕЛЕКЦІЙНОГО МАТЕ- РІАЛУ ТРИТИКАЛЕ З КОМПЛЕКСОМ ЦІННИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ОЗНАК 175
<i>О. І. Шапорева, Т. К. Костюкевич</i>	АГРОКЛІМАТИЧНІ УМОВ ВИРОЩУВАННЯ ГРЕЧКИ В РАЙОНІ СТАНЦІЇ ЛІПОВЕЦЬ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ..... 177
<i>Я. Ю. Шарипіна, І. Ю. Боровська, Я. Ф. Парій, В. О. Бабич, Ю. С. Костенко, М. О. Тодосійчук, О. В. Сторожженко</i>	ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКА СЕЛЕКЦІЇ ВНІС ЗА ТЕХНОЛОГІЄЮ ВИРО- ЩУВАННЯ І СТІЙКІСТЮ ДО ВОВЧКА В УМОВАХ ПРОВОКАЦІЙНОГО ФОНУ ПАРАЗИТА. 179
<i>Д. В. Шевченко, Т. К. Костюкевич</i>	ОЦІНКА АГРОМЕТЕОРОЛОГІЧНИХ УМОВ ВИРОЩУВАННЯ ГОРОХУ В ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ В РАЙОНІ СТАНЦІЇ БІЛОПІЛЛЯ..... 182

К. Шевчук, К. Скопич, Н. Гребенюк, В. Кулаківський	ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ГБРИДІВ ШПИНАТУ ГОРОДНЬОГО ЯК ВИХІДНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ В СТЕПУ УКРАЇНИ	184
О. І. Улянич, І. О. Кучер	ЗАСТОСУВАННЯ АБСОРБЕНТІВ ДЛЯ ВИРОЩУ- ВАННЯ ВАСИЛЬКІВ СПРАВЖНІХ У ПРАВО- БЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	188
В. Федоренко, В. Безверхній	СОРТОВИПРОБУВАННЯ ЧАСНИКУ ЯРОГО В УМОВАХ УМАНСЬКОГО НУС.....	190
О. І. Улянич, М. М. Чміль	ДОСЛІДЖЕННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СОРТІВ ПЕРЦЮ СОЛОДКОГО В ЗАХІДНОМУ ПОЛІССІ	194
О. Улянич, В. Сигидюк	ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ СОРТІВ МАНГОЛЬДУ.....	196
К. А. Шейдик, О. І. Савіна, О. О. Матієга	МІНЛИВІСТЬ ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННИХ ОЗНАК У ПОШИРЕНИХ СОРТІВ ЗАКАРПАТТЯ	198
Н. Х. Ширдел, О. Л. Січняк	ВПЛИВ ІОНІВ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ CU ТА ZN НА ПРОРОСТАННЯ НАСІННЯ БЕРЕЗИ <i>BETULA</i> <i>PENDULA ROTH</i>	201
І. В. Юдицька	БІОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ ПЕРСИКА ВІД ЛУСКОКРИЛИХ ШКІДНИКІВ	202
О. В. Яланський, В. І. Середа, М. Г. Носов, Н.О. Кононюк	СЕЛЕКЦІЯ СОРГОВИХ КУЛЬТУР – ЯК СКЛА- ДОВА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	204